

Dok. ansvarlig: ANS
Sekretær:
Sagsnr.: s2023-1036
Doknr: d2023-33778-2.1
17-10-2023

Green Power Denmarks hørings svar om den statslige screening til arealer for energiparker

Green Power Denmark takker for muligheden for at kommentere på *resultatet af screeningen for arealer til potentielle større energiparker på land*. Vi vil i dette hørings svar fokusere på de generelle hensyn vi mener at kunne udlede fra screeningen, samt perspektiverne som disse kan få og har haft på udbygningen af den vedvarende energi.

Generelt støtter Green Power Denmark, at der med det statslige energiparkspor øges muligheder for at dispensere fra arealbindinger, der ellers ville umuliggøre projekter. Intentionen om et øget statsligt engagement i at sikre opnåelsen af målsætningen om en firedobling af den vedvarende energi er ikke blot korrekt, men helt afgørende.

Den foreliggende screening opfattes som et udtryk for en bevægelse, hvor man i højere grad fra statslig side ønsker at give mulighed for at dispensere fra eksisterende arealbindinger for at bringe nye arealer i spil for den vedvarende energi og, hvor det er muligt, øge tempoet i udrulningen. Dette er positivt. Særligt noteres det, at visse af energiparkerne er placeret i arealer der tidligere har været umulige eller uforholdsmæssigt svære at nyttiggøre til vedvarende energi såsom vindmøller i fredsskov, solceller i kystnære zoner eller power-to-X anlæg i det åbne land. Denne udvikling hilser vi velkommen. Flere mulige arealer kan give flere projekter.

Energiparkerne og den kommunale sagsbehandling

Til trods for den politiske intention, så har afventningen af energiparkerne haft en problematisk betydning for tempoet i udrulningen af den vedvarende energi på land. Green Power Denmark bemærker, at uklarheden og ventetiden for det statslige spor for energiparker meget negativt har påvirket den igangværende kommunale sagsbehandling. Blandt udviklerne og netselskaberne opleves der en tendens til, at kommuner der har indmeldt arealer til energisporet i mange tilfælde har standset andre projekter indtil energiparksporet blev afklaret.

Dette skyldes i høj grad, at det fra start har været uklart for kommuner og udviklere, hvilke vilkår, krav og hensyn energiparksporet ville inkludere. De løse rammer for indmeldinger i juni 2022 for kommuner og VE-opstillere skabte meget forskellige

forventninger til hvad sporet skulle kunne og indeholde. I nogle kommuner har det været et håb om særligt lukrative lokale gevinster, mens det for andre har været mangel på ressourcer til sagsbehandling eller en argumentation om, at det indmeldte til energiparksporet, vil være dækkende for kommunes klimaplaner eller ønske om mængde af VE. Processen har efter Green Power Danmarks opfattelse båret præg af, at man ikke har ville binde retningslinjerne for sporet for meget før en endelig plan forelå uden i tilstrækkelig grad at overveje konsekvensen heraf for den kommunale behandling.

For at sikre at usikkerhed til alvorlig gene for fremdrift i den almindelige planlægning for vedvarende energi på land ikke fortsættes eller gentages, er det afgørende, at det hurtigst muligt gøres klart hvad kommuner og opstillere kan forvente af energiparksporet. Hvilke planlægningsmæssige ressourcer vil staten kunne bistå kommunerne med, såfremt der ikke tages en anlægslov i brug? Hvilken tidslinje kan forventes for et projekt i energiparksporet og vigtigst af alt hvilke bindinger kan fjernes og hvilke kan ikke?

Af samme årsag er det også problematisk, at de detaljerede årsager for afslagene for de 156 arealer der ikke er gået videre i energiparksporet ikke fremlægges som en del af screeningen og at de seks årsager til frasortering ikke uddybes detaljeret, da denne viden kunne give en indikation til udviklere og kommuner for, hvilke arealer man ikke vil finde relevant som en energipark. I bilag 1 fremhæves det f.eks. at et projekt i Varde (ID339) udgår pga. landskabs- og naturhensyn, men ikke hvilke hensyn der er tale om. Ligeledes er det uklart, hvorvidt man ud fra en potentiel løftelse af en planbinding for én af de 32 energiparker kan udlede, at kommuner og udviklere, alt andet lige, vil kunne forvente den samme planbinding løftet hvis de ansøger. Det er f.eks. meget positivt, at der arbejdes videre med et projekt udelukkende i fredsskov (Silkeborg ID 236), men det ville være gavnligt for den videre proces, hvis det blev meldt klart ud, hvorvidt andre projekter i fredsskov opfordres til at søge energiparksporet. Det fremgår også uklart, hvorvidt tilstedeværelsen af et projekt i energiparksporet betyder, at bindingen nu løftes eller, at dette først skal afklares senere i processen. Hvis energiparksporet skal være en succes, så er det altafgørende, at det gøres gennemsigtigt for opstillere og kommuner, hvad sporet helt konkret involvere.

Derudover ønsker Green Power Denmark at mulighederne for en one-stop shop for dispensationer fra hensyn der allerede i dag er mulige udvides til også at gælde projekter udenfor energiparksporet, så det generelt bliver mere transparent, hvor det er muligt at dispensere fra arealbindinger.

Green Power Denmark noterer, at der er en overvægt af solcelleproduktion i energiparksporet selv hvis vindmøllers øgede mængde af fuldlasttimer tages med. Selvom det entydigt at positivt, hvis flere bindinger kan løftes for solceller, så opfordres der til at se på yderligere lokationer til vindmøller eller overveje hybridløsninger, der potentielt kan sikre bedre udnyttelse af den nødvendige nettilslutning til den enkelte energipark samt begrænse eller ujævne fluktuationer og dermed understøtte mere stabil elproduktionen ud på nettet fra parkerne ved at udnytte samtidigheden mellem energiformerne (vind og sol, evt. i samspil med PtX-anlæg/energilagring). Der bør ikke tages solcelleprojekter ud af energiparksporet, men der bør således ses på yderligere vindprojekter, der kan tages med.

Det er Green Power Danmarks vurdering, at en del af projekterne i energiparksporet ikke vil blive til virkelighed, da en del af projekterne må forventes at blive afvist i den kommunale sagsbehandling, ligesom nogle af projekterne også må siges at være på et meget umodent stadie uden lodsejeraftaler eller megen forudgående planlægning. Den potentielle kapacitet i projekterne bør derfor varsomt bruges som en indikation på projektets endelige kapacitet under hensyntagen til de foreliggende usikkerheder. Dette understreger behovet for en sideløbende kommunal behandling af projekter udenfor sporet og behovet for en understøttelse heraf.

I fremadige ansøgningsrunder bør der være en tættere dialog mellem opstillere og stat, så det kan sikres, at der er fremdrift i projektet mens en runde afklares, så projektet ikke potentielt stoppes i mellemtiden. Over et år er lang tid at afvente en afklaring, hvis et projekt står stille imens. Dialogen bør desuden inkludere Energinet og potentielle netselskaber, så ejerne af VE anlæggene hurtigt kan få klarhed og sikkerhed om de endelige godkendelser. Etableringen af anlæggene kan udløse behov for nye transformerstationer og kabelføring, hvilket kræver erhvervelse af arealer, ændring af lokalplaner samt myndighedsgodkendelser og disse aspekter bør inkorporeres i den videre dialog mellem kommuner, opstillere, potentielle netselskaber, Energinet og relevante myndigheder.

Green Power Denmark opfordrer til:

1. At energiparkerne ses som et supplement til den kommunale sagsbehandling, og at potentialet ikke bør fremstilles som indikativ for de færdige projekter. Mange af projekterne er på et umodent stadie og må forventes at falde, hvorfor det er afgørende at det almindelige kommunale planlægningsspor ikke glemmes eller underprioriteres.
2. At mere detaljeret begrundelser for afslagene for de 156 afviste arealer lægges frem gerne med supplerende generelle overvejelser for hvilke bindinger man ikke påtænker at dispensere for i energiparksporet. Det bør desuden tydeliggøres, hvorvidt frasorterede arealer vil blive arbejdet videre med i fremtidige runder eller skal ansøge på ny.
3. At det klart defineres, hvilke hensyn der kan dispenseres fra, så ingen kommune eller opstiller er i tvivl om, hvorvidt deres projekt er en relevant energipark. For ansøgningsrunderne i 2024 og 2025 bør udvælgelseskriterier være fuldt transparente.
4. At der fremlægges en tidslinje for projekterne i energiparksporet og hvorvidt denne påtænkes at være længere eller kortere end ordinære sagsbehandling.
5. At det gøres mere klart, hvad kommunerne kan forvente af bistand i energiparksporet og hvad dialogen mellem kommune-stat vil involvere.
6. At det sikres, at den kommunale planlægning for statslige energiparker og ressourcebruget hertil ikke bremser planlægningen for vedvarende energi udenfor sporet, samt hvis nødvendigt, at der afsættes midler hertil.
7. At tanken om en one-stop shop for dispensationer der allerede i dag kan gives udvides til også at inkludere projekter udenfor energiparksporet, selvom frihedsgraderne indenfor sporet må forventes at være højere.

8. At det meldes ud, hvorvidt der har været en dialog mellem kommuner og udvikler om de parker, der er indsendt af projektudvikler før udpegningen.
9. At dialogen fremadrettet også bør inkludere både Energinet og potentielle netselskaber, såfremt disse forventes at have en rolle i nettilslutningen med henblik på at sikre hurtig klarhed for nødvendige godkendelser og evt. behov for erhvervelse af arealer, transformestation og kabelføring. At det meldes ud, hvorvidt flere kommuner i fremadige runder vil kunne gå sammen om energiparker selvom matriklerne er geografisk delt (f.eks. en energiproduktion i den ene kommune og et PtX anlæg i den anden kommune). Går projekterne på tværs af net-bevillingsområder og disse forventes at have en rolle i nettilslutning, så bør dette aspekt overvejes.
10. At der findes yderligere energiparker med vindmøller eller mængden af hybridprojekter øges, så det sikres, at der er en mere jævn udbygning med både vind og sol og derved både at udnytte energiparkernes nettilslutning mere optimalt og for at begrænse effekt- og spændingsfluktuationer fra og som følge af energiparkernes elproduktion.
11. At der i kommende runder er en tættere dialog mellem stat og udvikler, så det sikres, at der er fremdrift i umodne projekter og at disse ikke afventer det videre forløb i et år.

Sameksistens mellem VE og nationale- eller miljømæssige interesser

Green Power Denmark tolker screeningen for energiparker således, at der potentielt kan blive tale om at løfte bindinger og nationale interesser for de nævnte forhold for hver af de screenede projekter. Hvis dette ikke er korrekt, og der derimod er tale om, at visse af de nationale hensyn ikke står til at dispensere fra bør dette tydeliggøres.

Green Power Denmark er særligt positiv over, at der er projekter i energiparksporet som har fuldt eller delvist overlap med fredsskov. Danmark har i mange år adskilt sig fra vores nabolande ved, at lovgivningen ikke tillader vindmølleprojekter i produktionsskove til trods for at dette ofte vil være placeringer med lav påvirkning af naboer. Eksemplet med parken i Silkeborg (ID 236) er et godt eksempel på, at der findes frie arealer til vindmøller, som er mulige, hvis forbud mod vindmøller i produktionsskov løses. Green Power Denmark ønsker at energiparksporet skal tjene som et eksempel på, at det er muligt at samplacere VE og produktionsskov og opfordrer regeringen til, såfremt projekterne gennemføres at lave målinger på virkningen af naturen ved disse med henblik om ordningen skal udrulles til generel praksis udenfor energiparksporet.

Ligeledes er det positivt, at der er projekter som er placeret i kystnærhedszone (f.eks. Ringkøbing Skjern ID 324). Mange projektudviklere oplever, at det er svært at få dispensationer til placeringer af VE i disse områder og kystnærhedszoner ofte er lukket land for den vedvarende energi. Såfremt det er regeringens ønske, at flere kystnærhedszoneprojekter skal ansøge energiparksporet bør det tydeliggøres, at dette er et af de hensyn som der påtænkes at dispensere fra. På samme vis forholder det sig med værdifuldt kulturmiljø med kulturhistoriske bevaringsværdier og bevaringsværdige landskaber (f.eks. Halsnæs ID 209). Hvis det er regeringens ønske at åbne for flere af disse placeringer, bør det kommunikeret i fremtidige indmeldingsrunder, da der er flere arealer som vil kunne komme i spil.

En lang række af parkerne har et overlap med naturbeskyttelsesområder, Grønt Danmarkskort og beskyttede naturtyper. Green Power Denmark hilser en pragmatisk tilgang velkommen, hvor der arbejdes med sameksistens mellem disse hensyn og den vedvarende energiproduktion. Et eksempel på dette er Kolding (ID 312), hvor 64% af

arealet er omfattet af økologiske forbindelser og grønt Danmarkskort samt 8% af naturbeskyttelsesområder og 1,1% af beskyttede naturtyper, mens hele området er omfattet af drikkevandsinteresser. Sidstnævnte hensyn er oplagt at dispensere fra, da vedvarende energi vil kunne tage jordene ud af intensiv landbrugsdrift og dermed øge beskyttelsen af drikkevandet under. Biodiversitet og naturbeskyttelse, er der flere gode eksempler på kan sameksistere med den vedvarende energi.

Vi opfordrer til at staten i dialogen med kommunerne arbejder på, at de statslige energiparker kan tjene som gode eksempler på sameksistens, fremfor at se naturhensyn og klimahensyn som gensidigt udelukkende. Samtidigt bør det oplyses, hvorvidt EU's nødforordning og kommende forordning, hvor vedvarende energi gøres til en "*tungtvejende offentlig interesse*" kan tages i brug i disse parker f.eks. ved at stille krav om afværgeforanstaltninger ved overlap med beskyttede områder eller se på den samlede art fremfor alene det enkelte individ. Udgangspunktet bør være, at hvis projektet samlet set forøger den beskyttede art eller naturværdierne, bør projektet kunne godkendes selvom det placeres i værdifuld natur.

Ligeledes opfordrer Green Power Denmark til, at det afklares, hvorvidt energiparkerne er tiltænkt som de af EU-definerede "*acceleration zones*", hvor der er mulighed for at få vedvarende energi særligt hurtigt op ved at dispensere fra nogle hensyn eller komprimere godkendelsesprocedure.

Green Power Denmark opfordrer til:

12. At rammerne for dispensationer der kan gives i energiparksporet, bliver så vide som muligt, så det bliver muligt pragmatisk at vurdere, hvorvidt parken kan placeres med begrænset effekt på andre hensyn.
13. At vedvarende energi ses som en styrke for drikkevandet og ikke en trussel mod den. Solceller kan udtage intensiv dyrkede arealer og forbedre vandkvaliteten.
14. At muligheden for vindmøller i produktionsskov bibeholdes som en del af energiparksporet og erfaringer opsamles til fremtidig vurdering af generel tilladelse for Skovlovens rammer.
15. At muligheden for dispensation fra kystnærhedszone, kultur- eller bevaringsværdige landskaber bibeholdes som en del af energiparksporet da dette vil kunne frigøre mange nye arealer til potentielle VE-projekter.
16. At de parker der har overlap med beskyttet natur eller grønt Danmarkskort bruges som gode case-eksempler på mulighederne for sameksistens, fremfor modsatrettede hensyn
17. At der i energiparkerne tages EU's muligheder for vedvarende energi som "*tungtvejende offentlig interesse i brug*" og der ses holistisk på truede arter og beskyttede områder med udgangspunkt i princippet om, at projektet samlet set godt kan fortrænge et individ, men kan modvirke dette via afværgeforanstaltninger for den samlede art.
18. At det afklares, hvorvidt energiparkerne er tiltænkt som "*acceleration zones*" med særligt hurtig godkendelsesprocedure.
19. At det sikres, at også kabelføring gennem områder med nationale interesser muliggøres, så den nødvendige nettilslutning kan sikres.

Kommentarer til frasorteringskriterierne i screeningen

I materialet udsendt til høringen fremhæves det, at ud af de oprindeligt 122 arealer indmeldt, samt 66 arealer identificeret af staten, så blev 131 frasorteret på baggrund af

1) konflikt med væsentlige anvendelses- eller beskyttelsesinteresser 2) mindre arealer som forventes tilsluttet på DSO-niveau 3) arealer uden energiproduktion 4) trukkede forslag og 5) arealer der ikke forventes at kunne indpasses i TSO-nettet før 2030. Herefter blev 25 arealer identificeret af statslige myndigheder som blev frasorteret.

I de kommende punkter fremgår Green Power Denmark kommentarer til frasorteringspunkt 1, 2 og 5.

Konflikt med anvendelse- eller beskyttelsesinteresse (frasortering 1)

Green Power Denmark mener, at der bør gøres mere klart, hvilke anvendelses- eller beskyttelsesinteresser der har resulteret i en frasortering, samt at disse er harmoniseret på tværs.

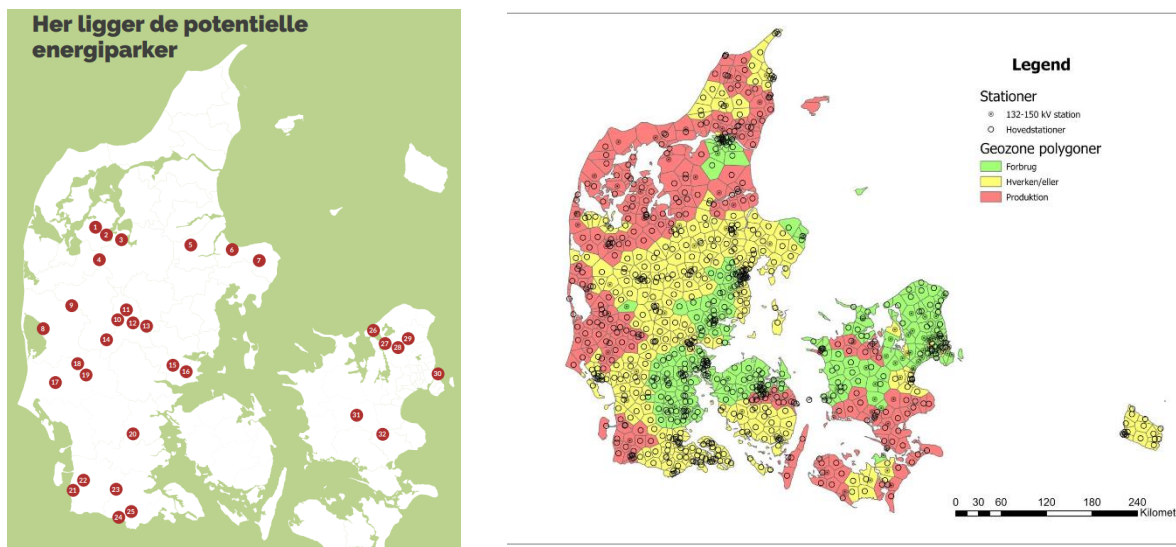
F.eks. er det positivt, at et projekt ved København (ID326) er med i screeningen trods konflikt med lufthavn, men det fremgår ikke klart, hvorfor den samme fleksibilitet ikke også kunne findes ved projektet i Skive (ID 441) og Ringsted (ID 235). Det er vigtigt, at det fremgår klart under hvilke forudsætninger, at et kommende projekt f.eks. vil kunne modtage en dispensation for konflikt med lufthavne, så udviklere og kommuner ved hvad de kan styre efter.

14 arealer er fravalgt, fordi de ligger i transportkorridoren. Green Power Denmark håber, at man i de kommende runder vil finde en måde at bringe disse i spil, da arealreservationerne her ofte er bynært og forbrugsdominerede zoner, der vil være ideelle at bringe i spil til grøn energi. Bringes disse i spil, så er det dog vigtigt, at det bliver på samme vilkår som de andre energiparker, så der ikke opstår et system for statslige arealer eller reservede områder og et andet for dem der ikke er.

Green Power Denmark opfordrer til:

20. At det kommunikeres klart ud til kommuner og opstillere under hvilke forudsætninger, der kan dispenseres f.eks. fra konflikt med lufthavne.
21. At projekterne i transportkorridoren og statslige arealer inkluderes som potentielle energiparker.

Mindre arealer og DSO-tilslutning (frasortering 2)

Figur 1: Kortet over Energiparker sammenlignet med forbrugs- og produktionszonernes geokort

I screeningen for energiparkerne fremhæves det, at parker er blevet frasorteret, såfremt de havde et begrænset energipotential og dermed må forventes, at kunne indpasses i det lokale distributionsnet. Dette finder Green Power Denmark beklageligt.

Der vil være øget kapacitet som vil kunne opsættes og som selvom produktionen er under 100GWh vil kunne bidrage til målet om en firdobling. Med 57 arealer frasorteret på baggrund af dette, udgør det klart den største frasortering. Samtidigt er en meget substantiel del disse parker placeret i forbrugsdominerede zoner, hvilket kunne gøre dem attraktive trods en mindre størrelse. Det harmonerer således dårligt med målsætningen bag indførelsen af producentbetalingerne i Klimaaf-talen af 22.juni 2020, at man i det statslige energiparkspor lægger en stor del af parkerne i produktionsdominerede områder, mens forbrugsdominerede parker der er tæt på by og forbrug frasorteres alene fordi de er små. I sagens natur vil parker tæt på forbrug med behov for mindre udbygning af elnettet være små, da der sjældent er store arealer frie tæt på by.

Når Energiparksporet i høj grad lader til at koncentrere sig om at fjerne arealbindinger og samplacere anlæg med PtX, virker det som en unødvendig hindring at sætte skæringen der. I praksis vil det betyde, at det vil være nemmere at placere et anlæg der f.eks. er kystnært eller inkluderer PtX, hvis blot det har en tilstrækkelig størrelse til at blive en energipark hvilket virker kontrainuitivt. Hvis formålet er at bringe nye arealer i spil, bør også mindre arealer bringes i spil.

Generelt finder Green Power Denmark det uklart, hvorvidt netselskaberne og eldistributionsnettet er indtænkt i de statslige planer for energiparkerne. Størrelserne på energiparkernes fuldt udnyttede potentialer med elproduktion på over 100MW peger umiddelbart mod nettilslutning på transmissionsniveau. Det er dog af afgørende betydning, at de lokale netselskaber inddrages i en gensidig dialog om og vurdering af, hvorvidt nettilslutningen sker mest optimalt på transmissions- eller distributionsniveau, og at en sådan vurdering i sidste ende beror på en samfundsøkonomisk og teknisk økonomisk analyse, som inkluderer behovet for netudbygning, spændingsregulering, lokale muligheder for fleksibilitet mv.

I den fremtidige indmelding af energiparker kan det også særligt være relevant at medtage distributionsnettet de steder, hvor transmissionsnettet ikke er klar og/eller hvor energiparkernes samlede potentiale af forskellige årsager alligevel ikke udnyttes fuldt ud. Netselskaberne bør inddrages hurtigst muligt i en sådan afdækning for at sikre tidlig modning af projekter og dermed hurtigere nettilslutning.

Green Power Denmark opfordrer til:

22. At frasorteringskriteriet 2 om mindre arealer udgår og mindre parker inkluderes i sporet eller at energiproduktionskravet sænkes til maksimalt 50GWh.
23. At mindre parker placeret i forbrugsdominerede zoner inkluderes i energiparksporet.
24. At der i de fremtidige indmeldinger af energiparker medtages screeningen af distributionsnettet i de områder, hvor transmissionsnettet ikke er klart og at netselskaberne inddrages i en sådan screening.
25. At det afklares hvilket spændingsniveau de 32 udpegede områder for potentielle energiparker, vil skulle nettilsluttes på. De udpegede områder – med potentialer på >100 MW ved fuldt udnyttet potentiale, indikerer nettilslutning på transmissionsniveau. Har distributionsnettet en rolle f.eks. mellem 100-120MW, bør dette kommunikeres klart ud.
26. At den endelige nettilslutning bør endeligt afklares i gensidig dialog mellem Energinet og de(t) netselskab(er), som har bevilling til at etablere og drive 30-60 kV net i de udpegede geografiske områder, således at det sikres, at nettilslutningen sker ud fra den samfundsøkonomiske og teknisk-økonomiske bedste løsning set i forhold den installerede elproduktionskapacitet, som etableres i området ift. om potentialet udnyttes fuldt eller kun delvist herunder også gradvis udvikling af områderne fra delvist til fuldt udnyttet potential.

Ikke muligt at indpasse i transmissionsnettet før 2030 (frasortering 5)

Nordjylland, Fyn og øerne er blevet frasorteret med udgangspunkt i, at der ikke vil være ledig kapacitet i transmissionsnettet til at kunne indpasse disse anlæg før 2030. Green Power Denmark mener, at det sender et uheldigt signal til kommunerne i disse landsdele, at deres områder er fravalgt til energiparker, da mange af kommunerne selv planlægger vedvarende energiprojekter for at nå deres 2030-mål. For disse kommuner kan det fremstå som om, at det ikke giver mening at planlægge for nye projekter før 2030, da der alligevel ikke vil være net til dem og dermed reelt skabe endnu en opbremsning.

I regeringens udspil om "*Mere grøn energi fra sol vind på land*", som energiparksporet er en del af, opfordres kommuner og virksomheder netop til at foreslå yderligere arealer i den nuværende ansøgningsrunde samt kommende. Specifikt peges der her på områder med utilstrækkelige elnet og mulighederne for et paragraf 4 tillæg til Energinets udbygningsplan. Det er uklart, hvorvidt dette påtænkes som en potentiel løsning på manglende transmissionsnet før 2030 eller der alene her er tale om en forstærkning af udbygningen før 2030. Det er også uklart, hvor meget kapacitet der vil skulle til eller under hvilke vilkår et tillæg til Energinets udbygningsplan kan udløses, samt hvorvidt denne vil være additionel eller "koste net" andre steder i landet.

Green Power Denmark opfordrer til:

27. At man i de kommende runder ikke alene forholder sig til 2030-målet, men derimod retter blikket mod 2050. Projekter kan have brug for at få løftet planbindinger, selvom de først kan tilsluttes efter 2030.
28. At det specificeres, at der kan ses bort fra manglede indpasning i transmissionsnettet, såfremt anlægget har mulighed for at køre i ø-drift udeb nettilslutning eller kun delvist vil have behov for at tilslutte produktionen eller nettilsluttet med accept om begrænset netadgang. Disse parker kan stadig have behov for at få løftet bindinger på areal.
29. At regeringen følger energiparksporet op med en strategisk plan for øget udbygning af elnettet i Danmark til områder, hvor potentialet for energiproduktion er højt, men hvor elnet – enten på transmissionsniveau og/eller på distributionsniveau, er den begrænsende faktor også selvom dette vil kræve udbygning på forkant.
30. At det gøres klart, hvornår et tillæg til Energinets udbygningsplan kan udløses f.eks. hvor mange MW det sammenlagt vil kræve.
31. At det specificeres, hvorvidt et tillæg til Energinets udbygningsplan forventes at have virkning før 2030. Vil det være muligt at tilslutte projekter på Lolland eller Fyn før 2030?
32. At det sikres, at alt nyt elnet er reelt additionelt og ikke blot flytter udbygningen fra projekter, der kører i det ordinære kommunale spor.
33. At der rettes kontakt til de parker som er indmeldt i Nordjylland, Fyn eller Øerne og som er fravalgt pga. manglende elnet mhp at muligheden for at udløse et tillæg til Energinets udbygningsplan kan aktiviseres.

Samplacering med Power-to-X og anden produktion

Selvom Power-to-X spiller en stor rolle i regeringens udspil om mere grøn sol- og vind-energifremgang det ikke, hvorvidt screeningen for potentielle energiparker har taget placering af Power-to-X med i vurderingen af behovet for en statslig energipark.

Green Power Denmark læser udspillet således, at energiparkerne fremadrettet forventes at være et spor, der kan de give de nødvendige dispensationer til at placere industrielle værker såsom Power-to-X og lignende produktion udenfor traditionelle byzoner og i stedet placerer dem ved selve energiproduktionen i det åbne land. Hvis dette er en korrekt forståelse, så bifalder vi det, men samtidigt bør det dog ikke afskære projekter udenfor energiparkerne fra også der at få de nødvendige dispensationer.

I udspillet peges der specifikt på, at energiparkerne vil skulle bistå landkommunerne med øget muligheder for samplacering af produktion og energiproduktion. Det er uklart, hvorvidt muligheden for ø-drift eller kun delvis nettilslutning (evt. med begrænset nedadgang) har været overvejet som led i udvælgelsen af energiparkerne. Såfremt dette ikke allerede er blevet screenet for, så bør det gennemføres og hvis det har bør det meldes klart ud, at der er mulighed for placering – f.eks. på Fyn, Lolland eller i Nordjylland – hvis et anlæg er villig til at være i drift med begrænset eller ingen adgang til nettet. Potentielt vil der være projekter, der eksempelvis ikke lader sig gennemføre pga. beliggenhed kystnært eller i produktionsskov og som kunne drage nytte af dispensation herfor og som er villig til delvis, periodevis eller fuldstændig fravær af nettilslutning.

Det bør også tydeliggøres, hvilke typer af samtænkning af produktion der påtænkes at være en del af energiparksporet, såfremt der er tale om andet end datacentre og

overskudsvarme, samt PtX. En klarhed omkring hvilke synergier der søges efter vil gøre det nemmere som udvikler at udvikle projekter, der flugter med intentionerne.

Green Power Denmark opfordrer også til at man samtænker arbejdet med at udbygge en hurtig infrastruktur for Power-to-X med placeringen af energiparkerne. Flere af parkerne er placeret i umiddelbar nærhed af planerne om et brintrør ned gennem Jylland og det vil være oplagt at samtænke disse processer, så rørledningen flugter med hvor produktionen vil ligge.

Green Power Denmark opfordrer til:

34. At det afklares, hvorvidt screeningen har taget placering af Power-to-X med som en del af screeningen.
35. At det fremgår, hvorvidt det er intentionen at PtX projekter fremadrettet bør søge energiparksporet og sikres, at det fortsat er muligt at få dispensationer udenfor dette.
36. At der screenes for muligheder for begrænset netadgang eller ø-drift eller, at det tydeliggøres at disse projekter vil kunne få dispensationer i energiparksporet for andre bindinger, selvom de er i zoner uden elnet eller med begrænset netkapacitet før 2030.
37. At det tydeliggøres, hvilke produktionstyper, der påtænkes at samplaceres med energiproduktion, så kommuner og opstillere ved hvad der kan planlægges efter.

Green Power Denmark står til rådighed for uddybning af høringssvaret, idet vi anerkender, at det rejser en del spørgsmål og problematikker

Med venlig hilsen

Anders Engelbrecht Storgaard
ans@greenpowerdenmark.dk
Dir. tlf. +45 22 75 04 14